

הצוצרן ארי קאלברט
מה קרה לג'וליה?

בידור המתוקה והאדירה

לאדי קאלברט נאמר, כי בישראל אוהבים מוסיקה קלאסית. על כן הגיש למאזניו את המאדנט התורכי של מוצארט ואת הורה סטאקטו, כפי שגור לא נשמעו בארץ: בתצורה מהירה, מתוקה, אדירה — תצורת הוזה המפורסמת שלו.

האמן, אשר מנגינתו או מיי פאפא, בביצוע, ומכרה בארבעה מיליון קולטים, אינו דומה לאנגלי הממוצע. "אני מלאנך שיר", הוא אומר, "אתם יודעים איפה זה? זה מצפון לאנגליה".

זה גם אחד ממוקדי האבטלה של הדרור הקודם, ושל השנתיים האחרונות. קאלברט המיליונר לא שכח זאת, כשם שלא שכח את הבדיחות היהודיות שלמד בבית שבו חונן מגיל חמש. הוא מברר כמו סוציאליסט כותב, מוזהה של ברנארד שו, על החיפוש אחר מולדת שבה ירצה לחיות, לא רק מן פני שנולד בה — אלא מפני ששורר בה הצדק. כמו ג'ורג' לנדל, למשל, כן, גם כמו ישראל.

נשיקה לאהובה. שאלו את אדי קאלברט אם הוא מוכן להופיע בקונצרט לי חילים. הוא העיף מבט אחד ("אבל יסודי מאוד"), בחיילות ברחוב והשיב: "בשביל צבא כזה אני מוכן לעשות הכל!" הוא יכול היה להרשות לעצמו את ה מבטים היסודיים, ואת הבעת ההערצה הגלויה לבנות ישראל. אחרי שני נישואין (האשה הראשונה הייתה יהודיה, השנייה יהודיה למחצה) הוא עתה רחוק.

אין זאת אומרת שאין לו אוהבה. אחרי כל קטעינגינה הוא מנשק אותה, מציגה בפני הקהל המרוע. זוהי החצוצרה שלו. תוכניה נשמעת כרשימה של הלהיטים ה מפורסמים ביותר מן הבלוז, ועד לסטא קאטו המסוגנן של קטעי-ראחה שגעוניים.

בין קטע לקטע הוא מפעיל את לשונו המבריקה, כדי לתת לשפתיו לנח. "ג'וליה! יה! ג'וליה!" קראו מאזיניו הישראלים. "מה קרה לה?" שאל, כאילו מופתע.

קרה לה דבר עצוב. זוהי נעימה שהוקלטה על-ידי קאלברט לפני שש שנים באנגליה, אך נגונה מדי לאחר מכן. ואילו בישראל זכתה ג'וליה להצלחה עצומה, הפכה ל להיט. התצלל קאלברט בפני מאזיניו ב צברה, אחרי הופעתו הסדירה: "אני לא זוכר את התחום הנכונים". בכל זאת לא הבבייש, ניגן את הנעימה, תוך זיופים מחרידים.

הקהל מחא לו כף. כי גם זיוף היוצא

אמנות

מחצוצרת הוזה שלו הוא קול שכואי לשמוע אותו.

תיאטרון הבמאי נגד הבימה

מעטים הם המחזות המקוריים שנכתבו בארץ, שהכניסו לכתבריהם את הסכום של 20 אלף ל"י. סכום כזה עשוי מחוזה קצר, בשם רוחות רפאים, להכניס למחברו, למרות שלא הוצג בכלל, אם יקבל בית-המשפט את תביעתו של המחזאי עידוא בנג'ריון. שתבע סכום זה מת אטרון הבימה, על ביטול התוכנית להעלות את מחזהו בתיאטרון.

ברטונוב, גוריון ובנג'ריון. רק לפי שבעיים הגיש עידוא צ'רמניעה נגד אר תו תיאטרון, תבע לאסור על הבימה את העסקת השחקנית עליוה עזיקרי, הקשורה עימו בחוזה להופעה בתיאטרון-בידור ש הוא מק. שני הצדדים הגיעו אל לפשרה, תוך הבטחה חגיגית מצד אנשי הבימה, שאין קשר בין צ'רמניעה שהגיש עידוא לבין התוכנית להעלות את מחזהו, בתחילת חודש יוני.

אולם יום מספר אחרי כן, קיבל עידוא קריאה טלפונית מעורך-הידיון של התיאטרון, שהודיע לו: "הבימה היתה שמחה לא להעלות את המחזה שלך!" "מי אתה?" שאל עידוא.

"אני עורך-הידיון של הבימה". "לא אתה הזמנת אותי לביים את המחזה שלי, ולא אתה תוכל להפסיק את הבימוי", השיב לו עידוא. אבל כאשר נפגש פרקליטו של עידוא עם הנהלת הבימה, התברר שזו נסוגה מתוכניתה להעלות את המחזה. היא בימה לא היתה מפסידה דבר כתוצאה מן החלטה זו. שעה שיוילוס גלנר, מנהל ה תיאטרון, הסכים עם עידוא להציג את מח זהו, הוא לא חתם עמו על שום חוזה. עידוא הרכיב בכוחות עצמו את צוות השחקנים, שכלל את סבו יהושע ברטונוב, ואת הדודאי ישראל גוריון ואשתו אורסולה. הוא ערך חזרות באמצעים ובאולמות ש מצא בעצמו, מבלי שהבימה תשקיע פרר טה. להנהלת הבימה יכולה להיות איוו דעה שהיא על מחזהו של עידוא, אך קשה לה בין את הצורה בה מכין התיאטרון הלאומי את הרפרטואר שלו.

"נמאס לי כל העניין, והמתינות עלתה לי עצבים", הכריז הסופר-הבמאי-מחזאי ה צעיר. הוא החליט להילחם עד הסוף, למרות שידע שהתביעה אותה הגיש השבוע נגד הנהלת הבימה, תהיה גם תביעה נגד סבו, שעל אף היותו חבר הנהלה, לא ידע על המתרחש מאחורי הקלעים.

עורך-הידיון שלמה כהן-צידון תבע בשמו נזיקין בסך 20 אלף ל"י, מהם 7,500 ל"י הפסד רוחים צפויים והשאר דמי סבל, אם זכה ומפח-נפש. יחד עם זאת הצליח להשיג גם צו עיכוב יציאה של מנהל הבימה, יו ליוס גלנר, אשר לא יוכל לעזוב את הארץ עד שתבורר התביעה.

אורחים

בגלל חגישים לירות

"מה יש לך להצהיר? מה הבאת עימך?" שאלו פקיד המכס בנמל התעופה בלוד, את הגבר בגיל העמידה, בעל המבט הנשרי, אשר הגיע במטוס.

"יש נשק קרו", הצהיר האיש, והציג בפני פקיד המכס שלושה סכיני מיטבת גדולים.

כאשר חזר השחקן זאב ברלינסקי השבוע לארץ, אחרי העדרות של שנתיים, הביא עימו לא רק סכיני מיטבת, ולא רק מיטען עצום של תילבושות מפוארות לאשתו וזבה, מנהלת מועדון הלילה עומאר כיאם. היה עמו גם צרור של היריהורים נוגים, על גורלו של שחקן ישראלי.

בזמנו היה זאב ברלינסקי אחד מעמודי התווך של התיאטרון הקאמרי. אולם בשל מצוקה כלכלית הוא פרש מהתיאטרון, הלך בדרך שהובילה אותו תחילה ליסוד התיאטרון הסאטירי סמבטיון, להקמת עומר כיאם, ומשם לגרמניה, ארץ הולדתו, בה הפך בשנתיים האחרונות לשחקן קולנוע מבוקש. "אם לפני עשר שנים היתה משכורתו ב קאמרי גדולה בחמישים לירות, הייתו שני עד היום שחקן בתיאטרון."

היום, במקום ללכת לתיאטרון עם כריכים ותרמוס, כדרכו אז, נוסע ברלינסקי לעבודתו במכוננית ספורט לבנה מדגם פרארי, ובו

כל הזמן גוללות. השפעת הזמן, כנראה, האל-נטי היהודי שיש אחר המלחמה. במשך שתי שנות שהותו בגרמניה, הספיק ברלינסקי להופיע בשישה סרטים, להרויח מספיק כדי שיוכל לשלוח לארץ כסף ל החזקת מועדון עומאר-כיאם. "המועדון זה רק הובי", גילתה זבה ברלינסקי, "כל זמן שזאב שולח כסף בגרמניה, ושלמה צפירי (השותף השני במועדון) מוכר את ציוריו, אפשר להמשיך בהובי הזה."

אולם למרות ההצלחה הכספית, אין ל ברלינסקי אשליות בקשר לחיים במדינה בה הוא עובד כיום, ואותה עוב בגיל 17, אחרי שסיים בה בית-ספר למשחק. "האלמנט היהודי שושאר בגרמניה של אחר המלחמה, הוא זה של חיות-טרף שהציילו את עורן. הם עוסקים בכל עסקי העולם-התחתון — זנות, סרסרות ובארים. הם משתגעים לכסף, ועושים כל מה שהשוק דורש. זה המקצוע הקל והמשתלם ביותר."

אולם מסתבר שזה לא רק בגרמניה. מספר ברלינסקי על נסיעתו לאיים הקאריביים, שם היה צריך להופיע בסרט בתפקיד של אינדיאני. "בדרך שהייתי במיאמי ביץ', מתי שם לראות נוצרי אחד לרפואה, אבל מצאתי שם רק יהודים. אלמנה עשירה אחת לקחה אותי למועדון שנקרא בשם הכינויות. נערכה שם מסיבה לפי מנהג האסקימסים, הנוהגים להציע לאורח את נשותיהם ובנו ת הם. היו שם שמונה נשים וארבעה גברים, והמסיבה הגיעה לשיאה כשמילאו את האמבטיה בשמאמפניה, לתוכה נכנסה נערה עירי מה, והגברים לקקו מעליה את השמאמפניה בה רחצה. חשבתני, סוף-סוף לא יהודים, עד ששכני התחיל לדבר אלי לפתע באידיש עסיסית."

ברלינסקי, שחקן מוכשר שלא מצא את מקומו על הבמה בארץ, מצטער על כך ש הוא נאלץ לעשות קאריירה חזקה בגרמניה. אך אין לו ברירה, כדבריו: "אתה שחקן רק כשאתה משחק, וכשנשנתים לך לשחק."

ברלינסקי במחזה "העשירי למניין" — שמפאניה באמבטיה

ברלינסקי בסרט "ר"ר מבוזה" — כמנהג האסקימוסים

קולנוע

ישראל מחזרת משוחררת

אהרון אהרונוסון, מראשי מחזרת ניל"י, שסיכן את חייו בנסיונות גירוש התורכים ובעלי-ביתם הגרמנים מאדמת ארץ-ישראל, לא היה מעלה בדעתו מעולם שיגיע יום, ודוקא שחקן גרמני יגלם את דמותו בסרט.

אולם הדבר עמד להתרחש. לפי ידיעה שפירסם העתון ההוליוודי המוסמך הוליווד רפורטר, נבחר השחקן הגרמני הורסט בוכהולץ לשחק בתפקיד הראשי בסרט הו ליבובי חדש, בשם מגדל האש. לפי אותן ידיעות, ייצר הסרט על-ידי המפיק ההוליוודי בודי הילדוע מארק רובסון, ואילו תפקיד דמותה האגדית של שרה אהרונוסון, ה רוח החיה במחזרת הניכרונות, שרבים דיינו מאמינים כי היא היתה האשה ה יחידה שלורנס איש-ערב אהב בחייו, יימסר לפי המתוכנן לאיג'רד ברגמן או למלניה מקוריי.

הסרט יוסרט לפי תסריט שנכתב בידי מיכאל בלנקפורט, לפי סיפרה של אניטה אנגל, מרג'י ניל"י.

דמויות היסטוריות שונות. כיצד הגיעה הוליבוד לפרשת ניל"י, והו סיפור בפני עצמו. מיכאל בלנקפורט, אחי התסריטאים ההוליוודיים הידועים, שהוא ציוני נלהב, הממשש כמנהל מכון ברנד"יס ב קליפורניה, הגיע ארצה לרגל הולדת נכ דתו, בתו, צעירה יפהפיה ומפונקת, נישאה לישראלי, עלתה עמו ארצה, והתישבה בקיבוץ נאות-מרדכי בגליל העליון. כאשר נולד נכדו, החל בלנקפורט לחפש אחר רע יון לתסריט על נושא ישראלי, שיאפשר לו לבלות בארץ מספר חודשים ליד בתו.

תחילה החל לכתוב תסריט שעלילתו נסב בה סביב אגודת השומר. אלא שאותה שעה הסבו את תשומת ליבו לסיפרה של אניטה אנגל, שהופיע באנגליה. אניטה, עתה נאית ילידת קנדה, שהתיישבה בארץ עם הקמת המדינה, הקדישה שנים לחקר עלילות ניל"י, אותן פירסמה בספר שיצא לאור לפני מספר שנים בלונדון.

בלנקפורט קפץ מיד על הנושא, חיבר לפיו תסריט, שהזכויות עליו נרכשו כבר בשנת 1961 על-ידי חברת פוקס. מארק רובסון מונה מטעם החברה להפיק את ה סרט. כאשר סיים רובסון את חוזהו עם פוקס, נטל עימו את התסריט של מגדל האש, הרדיע על כחנתו להסריטו כבר השנה בישראל. לפי הערכה זהירה יעלה הסרט כחמישה מיליון דולאר, ויופיעו בו מלבד אנשי ניל"י, דמויות היסטוריות מפורסמות כמו לורנס איש-ערב, לורד בלפור, וינסטון צ'רצ'יל. שיאו של הסרט יהיה שיחזור קרבות כיבוש ארץ-ישראל בידי צבאותיו של הגנרל אלנבי.

אלא, שלאחר ההצלחה הגדולה שנחל עתה סרט הענקים לורנס איש ערב, ספק אם הוליבוד תעמוד בפני הפיתוי לשנות ברגע האחרון את שמו של הסרט העוסק בגיבורי ניל"י ל"אהובתו של לורנס איש ערב".

סרטים

הרץ שלא רץ

בדידות נעורים (חן, תל-אביב: בריו טניה) היא בדידותו של רץ למרחקים ארוך. כיס. זהו צעיר הרץ לא כדי להגיע למטרה מסוימת, אלא כדי לברוח מנקודת המוצא כשתוך כדי כך הופכת הריצה עצמה ל מטרה.

זוהי ואריאציה על הנושא של צעיר-זועם ממעמד-הפועלים-ומבית-הרוס-שבמקום-ליצור-הוא-נוקם. טיני (קורטוב של דבש) ריצ'ארד סון, מספר כאן את סיפורו של עבריון צעיר, שהרקע האישי שלו דוחף אותו אל הפשע. במוסד לתיקון עבריינים הוא מקבל את ההזמנות למצוא את עצמו. הוא מת-גלה כספורטאי מוכשר, המסוגל להגיע ל הישגים בלתי-מבולמים בריצה למרחקים ארוכים. אולם כאשר מגיע המועד, והוא צריך לייצג את מוסדו בתחרות עם בית ספר ריגלי, הוא נוקם את נקמתו בכך ש הוא מפסיק לרוץ.

סמל במקום פרט. שוב, על רקע ערי פילי עיר-חרושת בריטית וחיי-משפחה מן עורערים, מצליח ריצ'ארדסון להציג סרט אחירה עשוי בסגנון אישי, בעל מתח פנימי ומישחק מצויין, ביחוד זה של השחקן